

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

la „Tel. Rom.” într-una cu suplimentul „Fôia Pedagogică”
Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Corespondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Reuniunile învățătoresci.

În sesiunea sinodului archidieceșan din anul acesta s'a discutat cu deosebit interes și chestiunea reuniunilor noastre învățătoresci.

Ansă la această interesantă discuțiune a dat consistorul archidieceșan, care în raportul seu general despre starea mersului învățământului a cuprins ca totdeauna și reuniunile învățătoresci.

În raportul seu general consistoriul archidieceșan cu îngrijire a arătat sinodului, că reuniunile noastre învățătoresci în anul 1896 nu au putut funcționa regulat, deoarece organele statului în multe locuri le-au împiedecat ținerea adunărilor generale sub cuvântul, că nu au statute aprobate de către guvernul țerei.

În sensul acesta a întreprins și guvernul țerei la însași autoritatea bisericească, și a cerut prezentarea de statute pentru reuniunile învățătoresci, deore-ce în sensul legilor țerei, nici o reuniune nu pôte exista, nu pôte funcționa fără statute aprobate de către guvern.

Este adevărat, că reuniuni fără statute aprobate nu pot nici exista, nici funcționa, numai cât cu reuniunile noastre învățătoresci, nu tocmai astfel stă lucrul.

Reuniunile noastre învățătoresci nu sunt corporațiuni autonome, cari de capul lor fac ce voesc, când voesc și cum voesc cu singura observare a normei generale, ca activitatea lor să nu pericliteze existența statului. Reuniunile noastre învățătoresci sunt cu totul de altă natură.

Natura lor cu biserica este cea a ficei către maica sa cea dulce, reuniunile noastre învățătoresci sunt ficele bisericești, și ele au mențiunea sublimă de a fi mijlocul cel mai puternic, prin care biserica lăsească cultura în sinul poporului nostru credincios.

Învățătorii nostri trebuie să stea în legătura cea mai strânsă cu biserica, să fie în continuu în curent cu exi-

gentele științei pedagogice, cu intențiunile și scopurile bisericești.

Astfel considerate reuniunile învățătoresci, ele totdeauna și-au făcut lucrările sub inspecțiunea bisericești, adunările lor generale de regulă au trebuit să se țină în feriele de vără, ele au trebuit însinuate la consistoriu spre aprobare; spre deliberare li s'au dat teme totdeauna aprobate de către consistoriu, în multe cazuri însuși consistoriul le-a designat temele spre deliberare, protocoalele adunărilor generale totdeauna trebuiau promovate la consistoriu, și conclusele speciale numai după aprobare puteau fi executate.

O asemenea legătură intimă a fost și este între autoritatea bisericească și între reuniunile învățătoresci, și astfel stând lucrurile, reuniunile noastre învățătoresci mai mult se apropie de natura conferențelor învățătoresci, de cari s'a îngrijit legea noastră fundamentală, Statutul organic în §. 140.

Așa le-a considerat și consistoriul archidieceșan, care în rapoartele sale generale totdeauna a susținut, că aceste reuniuni ca conferențe învățătoresci și-au ținut adunările sale generale.

După §. 140 din Statutul organic consistoriul în tot anul pe feriele de vără trebuie să dispună ținerea de conferențe învățătoresci, el are să numească comisari pentru conducerea acelor conferențe, are să dea o instrucțiune specială în care să normeze sfera de activitate a comisariului său și în general întregă programa lucrărilor.

În acea instrucțiune se pôte lua aprôpe întrégă sfera de activitate a reuniunilor învățătoresci cu pricina.

În raportul său consistoriul archidieceșan ne pune în vedere un mod de deslegare, care corespunde intențiunilor guvernului. Ni s'a spus, că se contemplăză trimiterea unor statute de model spre aprobare.

În sinod s'au ridicat voci, cari au dat expresie altor vederi. Natura reuniunilor noastre învățătoresci e deosebită de cea a altor reuniuni. Să arătam guvernului această natură, și decât totuși va insista pe lângă vederile sale de a promova spre aprobare statute,

atunci să abandonăm sistemul de reuniuni, și să ne întorcem la corporațiunile provădute de Statutul organic, să ne întorcem la conferențele învățătoresci.

De ani 14, de când am început a contempla cu maturitate dezvoltarea lucrurilor în statul nostru, am fost pentru abandonarea sistemului cu reuniunile învățătoresci, cari n'au basă în Statutul nostru organic.

Am fost pentru sistemul conferențelor învățătoresci, și acestei convingeri i-am dat expresiune în acest diar, când s'au arătat simptomele frigurilor cu reuniunile preoțesci.

Agitațiunile de altă natură au pus chestiunea reuniunilor în organismul bisericești noastre pe un teren prea personal, și noi nu am mai resuscitat lucrul, așteptând dezvoltarea lor mai pacinică și timpuri mai liniștite.

Ambele au sosit.

În situațiunea critică actuală, în actualul curent, care voesc ca preoțiimea noastră, învățătorimea noastră, să servescă de agent al scopurilor guvernului în sinul bisericești în această gravă situațiune, dacă e vorba să aleg între o corporațiune provădută de legea fundamentală a bisericești și între una imitată după stat, și care provăcă o ingerință ôre care a statului, între asemenea condițiuni, și mai ales considerând, că prin ambele acel rezultat se pôte ajunge, dîcem între asemenea condițiuni, noi, rămânem sub scutul mamei noastre bisericești, acceptăm sistemul conferențelor învățătoresci, și abandonăm reuniunile, pe cari după legea statului le-am imitat, și cari provăcă ingerința guvernului, fie chiar și cu statute aprobate.

Revista externă.

Resbelul greco-turcesc se pôte privi ca terminat.

La 11 Maiu a. c. a fost predată guvernului grecesc nota mijlocitoare a puterilor. Ea este următoarea:

„Representanții Franciei, Angliei, Italiei, Germaniei și Austro-Ungariei,

însărcinéză pe reprezentantul Rusiei, Onu, ca pe decanul corpului diplomatic în Atena, de a declara în numele guvernului lor, că puterile sunt gata de a oferi mijlocirea lor, cu scop, ca să se dobândescă un armistițiu și să se aplaneze dificultățile, ce există ađi între Grecia și Turcia, cu condițiunea, ca guvernul grecesc să declare, că el va procede la rechemarea trupelor grecesci din Creta, și că va consimți în mod formal la autonomia Cretei, precum și, că va primi fără nici o rezervă sfaturile, ce 'i-le vor da puterile în interesul păcii.”

Guvernul grecesc răspunde îndată cu următoarea declarație:

„Guvernul grecesc, luând la cunoștință declararea reprezentantului Rusiei, care procede în numele ambasadurilor puterilor, declară, că procede la rechemarea trupelor, ce se află în insula Creta, că consimte în mod formal la autonomia insulei Creta, și că încredințéză interesele Greciei păzei puterilor.”

Ținuta Pôrtei față de această intervențiune nu e cunoscută. Ambasadorii marilor puteri din Constantinopol au primit și ei instrucțiuni dela guvernele lor, ca înainte de tôte să cêră dela Sultanul numai decât un armistițiu, și numai după acordarea acestui armistițiu se va puté vorbi despre stabilirea condițiunilor de pace.

După-cum se susține cu positivitate, puterile nu vor permite nici o rupere de teritoriu dela Grecia și anexarea aceleia la Turcia. Cu tôte acestea, o îndreptare de graniță între Grecia și Turcia se va face, și acesta din punct de vedere strategic pentru ambele state. Creta va căpeta autonomie sub suveranitatea Sultanului.

Aceasta sunt principiile conducătoare cunoscute până acum la pregătirea preliminarilor de pace.

Se înțelege, mai rămâne să se statorească suma de bani cu care va avé Grecia să desdauneze pe Turcia pentru speșele de resbel. Dar' nici aici nu va puté Turcia să pășescă cu mari pretensiuni, deore-ce o ruinare materială prea mare a Greciei nici puterile

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istorie.

(Urmare.)

6. La anul 1824 neguțetoriul Ioan Zamfir și soția sa Ana au făcut cripta pe spesele lor și pe la anul 1859 au dăruit bisericești casa de sub Nr. 165 de lângă biserică.

7. La 1826 George Korodi a făcut din al seu școlă, căci se stricase.

8. La 1831 Agi Sivu a făcut foisorul pe spesele sale.

9. La 1832 Stefan Fogoros a făcut paraclisul.

10. La 1836 Ana Szevesztrényi a donat bisericești 300 fl.

11. La 1837 Uța Ioan Văpsitoru a donat bisericești 500 fl.

12. La 1847 Ioan Kissa a dăruit 33 galbeni.

13. La 1876 George Boer morarul a dăruit un loc de 2 jugere.

14. La 1880 Toma Moldovan a dăruit un agru de 10 feldere, și

15. La 1889 avocatul Ilarie Duvlea a donat 500 fl.

Ađi parochia noastră, afară de obligațiile de stat numite mai sus, altă avere mișcătoare nu are. Realități are numai casa de școlă cu două încăperi și o tindă și o altă casă mică lângă biserică tot cu 2 odăi și o bucătărie mică, apoi mai are un loc mic de casă, un loc de 1 ferdelă de arătură în câmp și cimiterul comun cu greco-catolicii.

În anul 1883 la Rusalii, când s'a ținut chramul bisericești, s'a serbat în mod festiv jubileul de 100 de ani dela clădirea acestei bisericești.

Parochieni ai acestei bisericești au fost și căpitani supremi ai districtului Făgărașului: Ioan Bran de Lemenyi (1861—1865), născut din Zernesci, și căpitantul suprem Ioan cav. de Pușcariu (1865—1867), născut din Sohodu (Bran), apoi Ioan Codru Drăgușanul, născut în Drăguș, carele a fost vice-căpitant al acestui district (1862—1878) și Ioan Turcu, născut din Zernesci, carele după alte funcțiuni dela 1874 încôce a fost și protonotar (1884—1896) al acestui comitat și carele a compus și această descriere.

Acum la anul, 1896 în acest comitat nu mai sunt Români în nici o funcțiune mai înaltă. Nu este nici un jude regesc, nici comite suprem, nici vicecomite și nici primpretori în cercuri.

Mai este în Făgăraș numai un singur neguțetor român și și acela începător, ér parochieni mai cu stare abia mai avem doi, trei.

Cu firma credință în Dumnezeu, cu alipire nelintită către neamul nostru românesc și către sfânta noastră biserică română greco-ortodoxă și cu puternica iubire către patrie, sperăm, că vor veni și pentru nemul și biserica noastră timpuri mai bune, ce să dea bunul Dumnezeu atât spre binele nostru, cât și spre binele țerei.

Ađi sunt în curs banii de bronz de un filer și de o jumătate de filer de nickel de 10 și 20 fileri; de aramă ne 1 crucer, ce valoréză 2 fileri; de argint de 1 corónă, care are valóre de 100 fileri, — de argint de 1 floren, care are valóre de 2 coróne; de aur de 10 și 20 coróne și de un galben imperial cam 11 coróne. Apoi mai sunt bani de hârtie de 5, 10, 50, 100 și 1000 floreni bucata. Prețul mărfurilor se socotesce ađi după floreni și cruceri (1 fl. = 100 cruceri). Costă: un hectolitr de grâu 5 fl., de sêcară 3 fl., de cucuruz 3 fl. 50 cr., de ovês 2 fl. 40 cr., de picioști bune 1 fl., mai slabe 60 cr. Carnea de vită costă kgramul 40 cr., cea de rîmători 40 cr., de vițel 30 cr. și cea de ôie 26 cruceri. Ôue se vënd cam 6 de 10 cr. Litra de vin vechiu de masă costă 50 cr., de cel nou 36 cruceri.

(Va urma.)

nu o vor permite, deore-ce și acestea au mari interese materiale de apărut în Grecia tocmai pentru sudiiții lor.

Turcia prea mândră pentru triumful seu stăruie să țină ocupată o parte din Tesalia, nu numai ca gagiu pentru asigurarea desdaunării cheltuielilor de rebel, ci chiar pentru de a se întări acolo, ca Grecia să nu-i mai pótă nici-odată călca în mod ostil pe teritoriu.

În acest stadiu se află de present rebelul greco-turcesc.

Din parlamentul magiar.

Sedința dela 11 Maiu 1897 n.

Se vede, că parinții patriei noastre s'au cam urit cu lucrul, ori că-i coplesesce căldura și nu pot lucra. Acesta ar fi însă scusă cam slabă, vădând ploile cele dese, cari pun pe gânduri îngrijitoare pe sormanii economi, cari aprópe singuri pórtă sarcinile țerii. Nu lucră, căci sunt comoși. Să umber numai diurnele cele grase și să aibă timp destul pentru de a se ocupa cu alte afaceri, cari le umplu buzunarele lor, — celelalte afaceri publice, cari îi privesce, întempe-se cu ele ce se va întâmpla, dacă nu le umplu totdeauna și buzunarele lor. Într'adevăr astfel trebuie să cugetăm când vedem, că să țin ședințe de durată de câteva minute și pauze de câteva zile.

Tocmai așa a fost și cu ședința de față. — S'au pertractat două proiecte de lege privitoare la două cai ferate vicinale și — acasă.

Numai rezolvarea cuotei îi mai îmboldesce la ceva activitate pe „parinții patriei” noastre.

Vom vedé, cum vor rezolva-o.

Sinodul archidieceșan.

Ședința X.

Luni, la 28 Aprilie, (10 Maiu) 1897.

Președinte Exc. Sa I. P. S. D. Archiep. și Metr. *Miron Romanul*.

Ședința se deschide la 9 óre antemeridiane.

Notariul Dr. *Cristea* cetesce protocolul ședinței VIII., ér S. Medean pe cel al șed. IX., cari după unele îndreptări se autentice.

Se prezentă cererea de concediu a deputatului Dr. I. Ivan, pe restul sesiunii. — Se încuviințază.

Excelența Sa Metropolitul premiind, că a recunoscut totdeauna libertatea sinodului de a-și săvârși acțiunile sale independent, după chibzuința sa, declară, că alegerile făcute ieri, s'au făcut în dreptul ce-l are sinodul; cu toate aceste, ca nu cumva cineva afară de sinod să presupună, că acele au fost influențate de Ex. Sa, séu că cu combinațiile acele a fost înțeles și Ex. Sa, declară, pentru a se lua la protocol, că la alegerea făcută ieri pentru reconstituirea senatului episcopesc, nu s'a luat în considerare propunerea sa și recomandarea ce a făcut-o în conferință.

Declarația Ex. Sale se ia la protocol.

La ordinea zilei raportul comisiei bisericesci.

Raportorul Dr. Ioan Turcu referă asupra raportului consistorial prin care se subșterne „Catechismul mic” de Z. Boiu.

S'a constatat, că cartea acesta s'a subșternut sinodului episcopesc spre cenzurare din punct de vedere dogmatic, rezultatul însă n'a sosit. La propunerea comisiei sinodul sub riserva aprobării sinodului episcopesc, apróbă „Catechismul” și-l admite ca manual pentru școlile noastre elementare.

Comisiunea organizătoare prin referentul său Ioan de Preda în obiectul încasării taxelor sidoxiale, în legătură cu o propunere a deputatului V. Damian făcută în afacerea acesta, face următoarea propunere:

1. Concluzul sinodal nr. 78/96 privitor la taxa sidoxială se susține în totalitatea sa.

2. Consistoriul se însărcinază, să facă imediat cele de lipsă pentru efectuarea acestui conclud, și cel mult până la 1 Iuliu n. a. c. să le pună în lucrare cu atât mai virtos, că la cas contrar în lipsă de acoperire n'ar puté să voteze pro 1899 acele poziții de budget, cari sunt avizate la taxele sidoxiale.

3. Spre a înlesni executarea concludului de mai sus și pentru punerea în lucrare a preparativelor pentru încasarea regulată a taxelor sidoxiale, să se sistematizeze un nou post de referent pentru afacerile fondului sidoxial și de pensiuni.

Privitor la cel din urmă punct se mai ivesc în comisie două alte vederi:

a) Pentru executarea acestui conclud se însărcinază o secțiune a consistoriului cu birou separat, sub conducerea unui asesor consistorial, dispensat de alte afaceri, cărui să i-se dea personal ajutător, respective exactorat, — pentru a cărui salarisare se dá consistoriului un credit deocamdată până la 2000 fl.

b) minoritatea, reprezentată prin dl Preda, propune: consistoriul să se încredințeze a angaja o nouă putere pentru afacerile fond de pensiuni și sidoxial, care să se remunereze din venitele acestor fonduri.

Deputatul V. Damian află, că se dorește terminare încă aji agendelor sinodali. Importanța afacerii din chestiune cere să nu trecem peste ea prea repede. Dela inaugurarea constituției bisericesci încóce nu s'a ivit o chestie mai gravă, ca chestia dotațiunei preoților, ăice dl Damian; trebuie deci să fim cuprinși asupra acestei afaceri de cele mai seriose îngrijiri și să ne cugetăm serios asupra rezolvirii ei. Constată, că a trecut la mijloc timp considerabil și afacerea cu despăgubirea protopopilor, cu dotațiunea arhiepiscopului nu s'a rezolvit din partea consistoriului, ba consistorul, necum să o resolve, nici raport n'a făcut în chestie; organul executiv arată deci dubietate în afacerea acesta. Cere ca sinodul să primescă ca întroducere la propunerea comisiei, următoarea propunere:

„Sinodul cu regret ia act, că organul executiv nu numai că n'a pus în lucrare concludul nr. 78/896 în obiectul dotării clerului din archidieceșă, dar' n'a prezentat nici raport prin care să justifice neexecutarea acestui conclud de atâta importanță pentru funcționarea organismului nostru bisericesc, deci ia următorul conclud” etc:

Excelența Sa Metropolitul spune, că deputatul Damian a făcut imputări netemeinice, când a ăis, că consistorul a stat pe gând, a dubitat în chestia cu executarea concludului referitor la fondul sidoxial. Consistoriului i-a trebuit timp de cugetare pentru a găsi un expedient mai ușor și mai sigur pentru regularea mai coreșpunătoare și eficace a acestei chestii. Nu are nimic în contră, să se începă și cu regrete, mai ales dacă se crede, că acesta va accelera executarea afacerii.

Dl I. de Preda nu póte primi propunerea lui Damian, pentru-că nu-i află resonul.

Dacă o ia ca mijloc coercitiv, puțin rezultat va produce, o scim din antecedente; ér' dacă o ia ca o admoniție stimulatoră la adresa organelor administrative, — érăși puțin folos va aduce.

Excelența Sa: o recomandă spre primire, din îndemnuri de consecuență. Dacă în alte casuri am primit astfel de amandamente, urméză să-l primim și pe acesta. O recunosc toți domnii deputați, că consistoriul a purces necorect, când necum să execute concludul din chestiune, nici n'a făcut raport asupra lui. Să se primescă deci decât se crede, că va fi ducător la scop.

Punându-se chestia la vot, cu 16 voturi contra 14 se primesce propu-

neria de întroducere a deputatului Damian.

Punctul 1. al propunerii comisiei sinodale organizătoare, se primesce.

Referitor la p. 2. Excelența Sa e de părerea, ca acela să se lase afară.

Dep. Ghiaja face propunerea, ca partea ultimă din punct 2. al propunerii comisiei, să se lase afară, căci nici ca motivare, nici ca amenințare nu are înțeles.

Dep. Dr. Pușcariu crede și dsa, că conclusia amenințătoare din p. 2. să rămână afară, căci eventualitatea prevădută acolo se înțelege de sine.

Dep. Dr. Turcu spriginesce propunerea deputatului Ghiaja.

Deputatul Ioan de Preda ține să declare, că partea ultimă din propunerea de sub pertractare se póte considera și ca motivare, după-cum o consideră unii domni deputați, și ca amenințare după-cum o țin alții. Comisia a hotărít să se stilizeze așa, ca să se póta explica în tot chipul.

Excelența Sa deasemenea crede a fi mai bine să se lase afară partea din urmă a propunerii comisiei, care cuprinde amenințare la adresa consistoriului și a metropolitului; ceea-ce necum să trăgăneze, ar accelera rezolvirea afacerii.

Punându-se la vot, partea din urmă a propunerii comisiei cade.

Deputatul Parteniu Cosma, ca reprezentant al majorității, la punctul 3. al propunerii comisiei organizătoare, constată, că toți membrii comisiei sunt de acord, să se angajeze puteri nouă pentru rezolvarea în totă regula a afacerii fondului sidoxial. Dl. vicar a propus instituirea unei secțiuni consistoriale pentru afacerea acesta. Dl. Preda a propus să se angajeze o putere pentru chivernisirea ei. Majoritatea a fost de părerea, să se iese acum toate măsurile, ca afacerea să mérégă spre rezolvire. O persónă specială în greniul consistoriului va avé destul lucru cu afacerea fondului sidoxial și de pens.; a propus deci sistematizarea unui nou post de asesor ordinar salarisat pentru conducerea afacerii acestor fonduri. Dl Cosma e de părerea, că afacerea fondului sidoxial pusă în mâna unei persóne harnice, și avénd concursul și spriginul preoțimeii, va aduce rezultate neprețuibile. E convins, că protopopii și preoții, cari sunt la înălțimea chemării lor, vor face tot posibilul pentru înlesnirea executării acestei afaceri, care este cea mai importantă pentru bunăstarea bisericii și preoțimeii noastre. Ajungénd acest fond la stare bună, și putédu-se aplica Normativul fondului sidoxial, se va paraliza pornirea păcătoasă a unor preoți de a face „merite” réu înțelese, spre a fi considerați de ministru la conferirea ajutoarelor de desdaunare. S'a constatat, că preoți harnici nu capéță ajutóre, ér cei cari prea puțin séu de loc nu-și fac datorița către biserică, de multe ori sunt considerați. Ajungénd acest fond la stare bună, lucrul se va întórece; va primi spre exemplu 200 fl. acela, care a primit 400 dela ministru, și va primi 600 fl. acela, care n'a căpéțat nimic dela ministru. Prin acesta se vor întórece toți la calea adevărată, și alipirea de biserică va fi mai căldurosă. Importanța fondului merită, ca pentru chivernisirea lui să se sistematizeze un post de referent în senatul episcopesc, ér acesta să se salarizeze din fondul general. Dl Preda ăice, că sistematizând un nou post de referent în senatul episcopesc, vom veni în conflict cu dispozițiile Statutului organic. — Statutul organic nu vorbește nimic de referenți, va să ăică temerea d-sale n'are temei. Să se institue deci un asesor ordinar salarisat, după-cum e propunerea majorității comisiei.

Dep. Dr. Pușcariu: Să se dea consistoriului timp de un an pentru studiarea chestiei chivernisirei fondului sidoxial; consistoriul să vină apoi cu experiențele făcute, să facă propuneri

în merit, chiar și cu privire la persóna ce ar fi a se angaja.

Dep. D. Comșa: Să se facă colecta; când s'a făcut, să se sistematizeze postul, până atunci să se angajeze de va fi lipsă, o putere. E deci pentru părerea lui Preda.

Punédu-se chestia la vot, propunerea deputatului Preda întrunesc majoritatea voturilor.

Comisia organizătoare, prin raportorul său Leontin Simonescu referă asupra raportului consist. archidieceșan în chestia emisului ministrului de culte și instr. publ., prin care cere să i-se astérnă an de an consignarea elocării capitalelor fondurilor și fundațiilor administrate de consistoriu și însoțite de extrase de rațiocinii.

Sinodul în afacerea acesta primesce propunerea comisiei, care e următoarea:

„Cererea guvernului țerei cuprinsă în punctele 2. și 3. ale emisului ministrului de culte și instrucțiune publică din 23 Oct. n. 1896, Nr. 3552. pres. confidențial, relativ la substernerea în fie-care an a unui conspect despre elocarea capitalelor fondurilor și fundațiilor archidieceșei și la substernerea extraselor despre rațiociniile aceloraș fonduri și fundațiuni, érăși an de an, invólvă în sine ingerința guvernului în afacerile autonome ale bisericii noastre.

În urmarea acesteia, și fiind-că măsurile contemplate de guvern se încercă a se aplica față de toate eparchiile noastre, adecă față de întreaga biserică, emisul ministerial din chestiune se promovéză la congresul național-bisericesc, ca rugarea, ca acela să iese măsurile corespunderé pentru a înlătura o ingerință incompetentă în afacerile bisericii noastre autonome”.

Excelența Sa Metropolitul declară, că ministrul i-a trimis actul cu observarea, că e confidențial. Acesta n'a priceput-o. Nesimțindu-se imputernicit, pe basa normelor existente ale bisericii noastre, să resolve din proprie putere o afacere de natură atât de gravă, a substernut-o sinodului. (aclamări)

Deputatul August Nicórá: Mă află în plăcuta poziție de a mă identifica cu pași făcuți în această chestie de Ex. Sa Metropolitul și de comisia sinodală, și primesc propunerea comisiei.

Comisia scolară prin raportorul său Dr. Șpan, referă asupra raportului consistorial, în care se arată, că din lipsa de mijlóce n'a aflat de bine a grăbi cu pregătirile pentru zidirea noului seminarium, ci a edificat noua aripă a seminariumului pe „Spinarea Cănelui”, care va coresponde pe timp mai îndelungat trebuințelor.

Raportul cons. se ia spre scire.

Privitor la propunerea deputatului Dr. Barcian, făcută în ședința dela 22 Aprilie în obiectul înființării în Sibiu a unei școle poporale elementare séu superióre, comisiunea propune, ca aceea să se transpună consistoriului archidieceșan, care se însărcinéză a studia chestia înființării în Sibiu a unei școle poporale de băeți, elementară séu superióră, atât din punct de vedere al orgauisării și al susținerii, cât și din cel al legăturii cu semin. „Andreian”, ca avénd a servi și ca școlă de aplicație pentru elevii secției pedagogice, — și a presenta apoi sinodului un raport bine întemeiat în materie.

Se primesc propunerea comisiei.

Privitor la propunerea dlui deputat Parteniu Cosma, de a se înființa în Sibiu cu începerea anului viitor un post de catichet salarisat, comisia propune: Propunerea se dá consistoriului spre a o studia în legătură cu chestia sistematizării posturilor de caticheti preste tot.

Deputatul P. Cosma: Nu se scie când vom fi în stare, să sistematizăm posturi de caticheti în întreaga archidieceșă. Aici în centru, unde o mulțime de studenți români de religia nó-

stră cercetăză diferite scóle, unde e protopop, consistoriu, metropolit etc., studiului religioase nu i-se dă atenția cuvenită; tot ce se se face, se face par'că numai de ochii lunei. Ar trebui ca Sibiul în privința catechisării să fie model. Să nu amânăm chestia până la regularea generală, ci să o punem în lucrare cu începerea anului viitor; catechetul să se plătească din vre-un fond.

Dep. Dr. Pușcariu: constată, că la școlile din Sibiul cooperază ca caticești 6 persoane: 2 profesori, și 4 alți indiviți cualificați. E deci la tot cazul mai corespunzătoare catechisia aici ca în alte locuri. Să se reguleze în general, și să se caute mijlocele necesare pentru remunerație.

Deputatul Ioan Moța luând cuvânt expune cam următoarele: Ex. Sa metropolitul în vorbirea de deschidere a constatat, că stările din lăuntru ale bisericii noastre nu sunt mulțămitoare, și îndemnă sinodul să se gândescă serios la mijlocele, pe care ne-am putea întări în partea morală, și întăriți am putea să creăm condițiunile pentru prosperarea bisericii. Același lucru trist l'au constatat și ceilalți arhierii în cuvântările lor de deschidere. Vorbitorul află în propunerea deputatului Cosma un punct, de care se poate lega ideea de a ne gândi serios și a afla mijlocele pentru întărirea noastră morală. Un mijloc de mare însemnatate și de tórte bun ajutor este pentru noi în privința acesta *predica bisericăscă*, ași prea dată uitării în biserică noastră. Aduce exemple, cum prin predică se poate îndupleca poporul spre bine, și doresce să vadă făcându-se un început de cultivare din nou și cu zel a predicii bisericăscă, pentru a împedea instrăinarea poporului de biserică și a ușura executarea bunelor lucrări, ce biserică le pune la cale, dar care se isbesc de nepăsarea poporului și se sfărîmă, tocmai pentru-că nu i-se predică și nu e atras și însuflețit pentru biserică prin cuvântări. De instituirea catechetului în Sibiul, dînsul crede, că s'ar putea lega nimerit și chestia acesta, întrucât acel catechet, căutându-se o persoană potrivită, ar avea negreșit puțința, ca în timpul său liber să pregătască predice, cari apoi să fie trimise tuturor bisericilor, spre a fi cetite poporului, însuflețindu-l pentru biserică și pentru aședmintele ei. Prin acest început s'ar vedea în curând născută o emulație, și unul din o parte, altul din alta, s'ar pune pe scris predice, și ar lua acest ram prețios un avânt îmbucurător, ér urmările și binefacerele lui pentru biserică ar fi de neprețuit. De aceea face la propunerea deputatului Parteniu Cosma următorul adaus:

„Venerabilul Consistoriu arehidiecesan, la întregirea postului de catechet în Sibiul, în calea concursului public, va căuta să institue o astfel de persoană, care să fie dovedit și talent și plăcere de a se ocupa cu predica bisericăscă, fiind îndatorat a pregăti cel puțin o predică pe lună, care predică să fie apoi răspândită în cerc cât se poate mai larg, fie prin tipărirea ei în fôia oficiôsă a archidiecesei, fie prin trimiterea ei în formă de circulară, tuturor parochiilor, spre a fi cetită poporului.“

Ér avînd acest scop în vedere, propunătorul Ioan Moța consideră propunerea d-lui P. Cosma de fôrte urgentă, și o spriginesce, ca să fie resolută deja până la anul viitor școlar.

Deputatul Aug. Nicôră află desbateră de mare interes și spriginesce cu multă căldură atât propunerea urgentă a d-lui Cosma, cât și adausul fôrte folositor al d-lui Ioan Moța; de aceea propune primirea în unanimitate a propunerii cu adausul ei cu tot.

Deputatul Dr. D. P. Barcianu, află că prin îndatorirea și la facerea de predice, catechetul ar fi prea îngreunat, căci un catechet pentru elevii gr. or. dela tóte școlile străine din Sibiul,

ar avé peste 48 de ore de prelegere pe săptămână, dar afară de aceea așeptă dela el să propue religioana într'un chip mai perfecționat, cu studiu serios și aprofundat, așa că ar avé destul de lucru. Spriginesce propunerea comisiei, cu adausul dór, ca Sibiul să fie considerat la locul prim, în regularea chestiei catechetilor în centrele mai însemnate.

Deputatul Mateiu Voileanu este și d-sa contra propunerii d-lui Cosma, căci chestia e mult mai grea, decât se pótă fi din tóte privințele câte e de lipsă, studiata și pusă deja în aplicare în timp așa de scurt. Sunt aici 15 școle străine. Chestia regulării catechisării la tóte aceste școle nu e așa de ușoră cum se crede. Spriginesce părerea comisiei.

Deputatul P. Cosma se declară deplin mulțumit cu faptul, că chestia catechisării s'a discutat cu atâta intensitate, prin ceea-ce, cel puțin pe jumătate și-a ajuns scopul; căci e tot atât, ori peste un an, ori peste doi, se va înființa post de catechet în Sibiul. E vorba numai, ca să se înființeze odată. Recomandă spre primire propunerea d sale, de-a se institui catechet cu începutul anului viitor în Sibiul. Dăcă acesta nu se va primi, e mulțumit și cu a comisiei.

Pusă chestia la vot, propunerea de urgență a deputatului P. Cosma și adausul deputatului Ioan Moța cad, și se primesc propunerea comisiei.

Ședința se ridică la orele 2, avîndu-se a XI-a ședință pe după amiaz la orele 4.

Rin...

Noutăți.

Avis. Subscrișul prin acesta se aviséză, că din cauza membrilor fôrte puținii prezențați la adunarea despărțământului din tractul Clușului pe ziua de 27 Aprilie st. v. a. e. în Călata-mare, prin acesta se convocă menționată adunare generală pe ziua de 12/24 Maiu a. c. în comuna Mănăsturul-romănesc, la care adunare Domnii membrii ordinari sunt provocați a participa sub urmările cuprinse în § 9 al „Statutului reuniunii“, ér alții bine voitori ai causei școlare sunt rugați a participa în număr cât de mare.

Acest avis forméză totodată ca un nou convocator și convocare specială nu se face, din motivul, că prețitul diar „Telegraful Român“ este deja abonat din partea fiecărui învățător séu oficiu parochial, respective preot.

Călata-mare, 1 Maiu 1897.

Ioan Luca,
preș. reun. inv.

Adunare de țărani în contra pactului. În 20 Iunie n. se va ținea în Viena o adunare mare de țărani, unde vor fi învitați toți proprietarii mari și mici ai Austriei. Adunarea se va ocupa cu pactul și cu cuota, și după tóte probabilitățile va fi îndreptată contra Ungariei și a pactului.

Condolența Țarului. După împărțășirea „Agenției Havas“, ambasadorul rusesc la Paris, baronul Mohrenheim a predat presidentului Faure următoarea scrisóre a Țarului:

Domnule President!
Mult stimatul meu Amic!

Impăratésă și eu ne exprimăm adîncea condolență pentru îngrozitorea catastrofă, ce a bîntuit la Paris în bazarul filantropic. D-Vóstră ne cunosceți sentimentele noastre pentru Franța mult mai bine, decât se vî puteți îndoi asupra adîncei și sincerei noastre condolențe, care ne umple inima în timpul acelei catastrofă mari, care atâta doliu sfășietor și îngrozitóre durere a adus asupra Parisului. Când din tótă inima ne asociăm acelor sentimente, pe cari D-Vóstră față cu o astfel de încercare le simțiți, ținem să vă manifestăm expresiunea simpatiei noastre și a întregii Rusii: Primesce D-le President, mult stimatul și nobilul meu Prietin, asigurarea neștrămutabilei și sincerei mele amicitii.

Nicolae.

In contra emigrării. Pentru împedecarea emigrării, ce în primăvera acesta s'au

pornit în măsură mare, ministrul de interne magiar a lansat un ordin cătră șefii autorităților adm., prin care le deobligă pe acele, să păsescă cât se pôte de energie față cu agenții de emigrațiune, și să facă raport despre mișcările esperiate.

Rectificare. După informațiunile positive primite ulterior ținem a rectifică, că Ilustritatea Sa D. Dr. Ioan Szabó, episcopul gr. cat. dela Gherla n'a luat parte, nici a fost de față la chirotonirea întru episcop a Il. Sale D-lui Dr. Demetru Radu, întemplată la Blașiu în Dumineca trecută.

Raportul general al senatului epitropesc.

Nr. 2410 Epitr.

Venerabil sinod archidiecesan!

Consistoriul archidiecesan ca senat epitropesc are onóre a subșterne despre activitatea sa în decursul anului 1896 următorul

Raport general.

Senatul epitropesc în decursul anului 1896 a ținut 46 ședințe, dintre cari 42 ordinare și 4 extraordinare.

Piesele întrate la protocol de esibite în resortul acestui senat au fost 3180, cari s'au și resolut până la 31 Decembre 1896, afară de 18 esibite, cari s'au resolut la începutul anului 1897.

Piesele întrate se referesc: la afacerile interne ale fondurilor și fundațiilor 1165, ér 2015 la afacerile externe din archidiecesă; din acestea 968 special la rațiocinii.

Rațiocinii restante au fost din anul 1894 2, din 1895 8 și din 1896 339, cu totul 349.

Activitatea acestui senat s'a extins cu deosebire în doué direcțiuni și anume: asupra administrării și manipulării averii archidiecesane din centru, și asupra controlării și manipulării averilor bisericăscă și școlare a comunelor din archidiecesă.

În legătură cu conculul Venerabilului sinod din 3/15 Aprilie 1896 Nr. 47, referitoriu la eventuale întregire a locului referentului al doilea din acest senat, s'a făcut în ședința plenară din 6/18 Maiu 1896 următoarele dispozițiuni:

În lipsa unui al doilea referent a purtat până în Iunie 1896 referada afacerilor interne ale fondurilor și fundațiilor secretariul consistorial Dr. Elie Cristea, ér din Iunie începînd s'a predat și referada fondurilor și fundațiilor referentului acestui senat pentru afacerile externe. Referada fondului de pensiune a provédut-o și în acest an profesorul prov. Dr. Ioan Stroia; ér referada pentru încassarea taxei sidoxiale s'a încerdintat așesorului din senatul bisericăscă M. Voileanu.

Înmulțindu-se în mod însemnat afacerile acestui senat, ce este evident și din numărul esibitelor întrate, necesitatea unui al doilea referent devine inevitabilă.

I.

1. Starea fondurilor și fundațiilor archidiecesane cu 31 Decembre 1896 este evidentă în rațiociniul acestui an, care se subșterne Venerabilului sinod cu raport separat.

2. Cu sumele de bani gata, cari au rezultat din sortarea mai multor hârtii de valóre și din venitele fondurilor și fundațiilor, s'au făcut convertirile necesare și s'au folosit în următorul mod:

a) Din sâldul casei de 52,000 fl., ce a rezultat la 1-a Maiu 1896, s'au cumpărat 22,300 fl. scrisuri fonciare „Vereingte Budapest Sparkassa“ cu 4 $\frac{1}{2}$ % cu 100 fl. 25 cr., — sub cursul dîlei, cu 75 cr. mai puțin; — de 11,100 fl. obligațiuni urbariale cu 4% interese, cu 96 fl. 35 cr., — sub cursul dîlei cu 65 cr. mai puțin; — tóte acestea libere de dare.

Restul de 11,600 fl. din suma asemnată de 45,000 fl. s'a pus în deposit la „Albina“ cu 4 $\frac{1}{2}$ % pentru a se puté solvi ratele la zidirea seminarului.

b) La 1-a Novembre 1896 s'au cumpărat din sâldul casei de 40,000 fl. cu suma de 35,000 fl. scrisuri fonciare „Vereingte Budapest Sparkassa“ cu prețul al pari, cu 4 $\frac{1}{2}$ %, asemenea scutite de contribuțiune; în total deci de 68,400 fl.

Sumele acestea s'au indus la diferitele fonduri și fundațiuni, cărora au aparținut hârtiile sortate.

3. În legătură cu raportul din anul trecut, referitoriu la zidirea casei din strada „Ernei“ Nr. 26/28, avem onóre a raporta, că numita casă s'a terminat conform contractului la timpul preft și cu 1-a Iuliu 1896 s'au dat tóte locuințele în chirie; casa s'a colaudat și aflat în ordine, ér întreprinătorul s'a solvit întréga sumă de 20,000 fl. din fondul seminarial, rămânînd cautiunea lui de 2000 fl. neextradată până la terminul de supracolaudare.

Pentru eliberarea de dare a acestei case pe timp de 12 resp. 15 ani s'au făcut pașii necesari la locul competent, de unde până acum nu a urmat resoluțiune.

Satisfăcînd conculului din 6/18 Aprilie 1896 Nr. 87 sinodal, referitoriu la zidirea seminarului, respective la efectuarea a tot ce va fi necesariu pentru seminariu, s'a dispus imediat cele de lipsă pentru zidire, demolându-se 2 case de pe „Spinarea cînelui“, Nr. 27 și 29, și ridicându-se din nou casa cu 2 etaje, care terminată în tótna anului 1896 s'a și predat în folosința elevilor seminariali ca dormitóre și refectorii.

Casa s'a colaudat și aflat în ordine, rămânînd ca curtea și cele ce nu s'au putut efeptui din cauza timpului înaintat, să se facă în primăvera anului acestuia. Zidirea acestei case seminariale a costat 36,574 fl. 33 cr., care sumă s'a și solvit întreprinătorului din fondul seminarial, reținîndu-i-se cautiunea de 3000 fl. până la terminul de supracolaudare.

Încuviințînd Venerabilul sinod spre acest scop numai 25,000 fl., ne rugăm a să da îndemnisare pentru 11,574 fl. 33 cr. plus spesăți.

În privința publicării de concurs pentru procurarea unui plan de zidire a unui seminariu pe loc liber, în grădina archiepiscopiei din strada „Schewis“ să așterne Venerabilului sinod raport separat.

5. Reparaturi mai însemnate la casele archidiecesane din loc s'au făcut la reședința archiepiscopescă cu spese de 3179 fl. 34 cr., ér adaptarea la casa din „Piața mică“ Nr. 25 cu suma de 9200 fl. a fost o necesitate reclamată în interesul fondului, făcîndu-se astfel ceva mai rentabilă închirierea. Tot pentru această casă s'a cumpărat cu prețul de 1200 fl. 2 odăi, cari erau proprietatea lui Anton Pusch și cari constituiau servitute, zidite fiind pe teritoriul acestei case, resp. sub casă, ca astfel să aparțină întrégă fondului cumpărător, eliberându-se prin acesta cumpărare servitutea, care era indusă și la protocolul funduar. Tóte celelalte reparaturi la celelalte case din loc au costat 1742 fl. 43 cr.

6. Cu privire la fondul de pensiuni se observă, că neprimind Venerabilul Sinod în sesiunea trecută propunerea Consistoriului de cuprinsul, ca membrii restanțieri, cari nici după repețe provocări nu-și achită restanțele la fondul de pensiuni, să fie sterși din șirul membrilor acestui fond, ci prin conculul séu Nr. 67 a aflat de bine a însărcina din nou Consistoriul, ca să mijlocăscă chiar și pe cale disciplinară încassarea tuturor restanțelor: acest senat spre a satisface însărcinării primite a stabilit din nou restanța fiecărui membru și comună în special, și înducîndu-o pe blanchete tipărite a provocat prin ordinul din 14 Octobre 1896 Nr. 6742 Ep., pe fie-care membru și comună în special să-și achite restanța până cel mult în 31 Decembre 1896. Nesatisfăcînd un număr însemnat de membrii și comune de bună voie nici acestei speciale provocări, acest senat a transpus prin conculul seu din 25 Ianuariu a. c. Nr. 701 Ep. conspectul membrilor restanțieri senatului bisericăscă cu rugarea, a pași față de ei conform deciselor sinodale din 1893 Nr. 71, din 1894 Nr. 102 și din 1896 Nr. 67, ér cât privesc comunele restante, fiind încă fôrte multe, a însărcinat tot prin ordinul de sus oficiile protopresbiterale, a încassa pe basa conspectelor transpuse de aici restanțele dela comitetele parochiale și până cel mult la sfîșitul lui Martiu a. c. a le înainta aici. Față de acele comitete, cari nu vor solvi nici acum restanța, se va purcede deasemenea conform conculsului sinodale amintite mai sus.

Deóre-ce mulți administratori parochiali cu tóte provocările speciale n'au așternut jumătate venitul normat în §. 10 din Statutul fondului de pensiuni, acest senat prin conculul séu din 21 Decembre 1896 Nr. 8748 Ep. a transpus și pe administratorii neglijenți senatului bisericăscă cu rugarea a se aplica și față de ei măsurile disciplinare puse în perspectiva prin conculul sinodal Nr. 104 din 1894.

Intrucât aceste măsuri disciplinare se vor puté efeptui și vor și avé rezultat bun, vom puté raporta numai la sesiunea viitoare.

Colecta discului a încurs în anul espirat normal. Numai în protopresbiteratul Agnitei și Giógiu II. a avut un rezultat puțin îmbucurător, ceea-ce se explică prin starea administrativă abnormală, în care se aflau aceste protopresbiterate în snul espirat.

De altcum observăm, că starea acestui fond, după cum se pôte vedé și din rațiociniul, a fost în anul espirat normală, conti-nuînd acest fond a se consolida și spori pe lângă tóte împregiurările grele amintite mai sus, cu cari are să lupte și pe lângă tóte pensiunile și ajutoarele specificate în conspectul de sub A) ce deja le pórta din venitele sale.

7. Ajutoarele votate de comisiunea administrativă a „Fundațiunii Șaguna“ comunelor bisericăscă pentru zidirea de biserică și edificii școlare, s'au solvit acelora conform condițiunilor propuse de comisiune.

8. Scontrarea casei și averii archidiecesane s'a efeptuit prin o comisiune exmisă din partea consistoriului și s'a aflat în deplină ordine.

9. Imprumuturi particulare din fondurile archidiecesane s'au dat comunei bisericăscă Caila 1200 fl., care sumă a și replătit'o, apoi comunei bisericăscă Abrud 1000 fl. cu hipotecă pupilară.

II.

1. Referitoriu la administrarea și manupularea averii comunelor bisericesci din arhiepiscopie ne luăm voie a raporta următoarele:

Averea comunelor bisericesci s'a sporit și în decursul anului 1896 prin donațiuni și legate, făcute de către singuratici binefăcători, precum și prin favorabile cumpărări, vinderi și schimburi de realități și prin alt diverse acuzițiuni în folosul bisericilor și școlilor noastre.

Conform concluderilor din 3/15 Aprilie 1896 Nr. 49 sin. ne luăm voie a alătura aici sub B) un conspect despre toate cumpărările, vinderile, schimburile, zidirile de biserică și școle și despre adaptările făcute la acestea.

2. Dintre donațiunile mai de însemnatate, cari s'au făcut în anul 1896, parte prin donațiuni în bani gata, parte prin donarea de realități, însemnăm:

Stefan Duma bisericii din Mohu 100 florini.

Paraschiva Stefan bisericii din Țințari 100 fl.

George Tarța bisericii din Corneni mai multe realități.

George Piteiu bisericii din Cohalm 100 fl.

Dominica Barbu bisericii din Intorsura Buzului realități în valoare de aproape 1000 fl.

I. A. Boricean bisericii din Teliu 200 fl.

A. Vulpoiu tot acestei biserici 100 fl. Ioan Imbăruș din Sibiiu Suburbul inferior 200 fl.

Moise Drăgan, bisericii din Iacobeni 100 fl.

G. S. Pilția din Feldiara Brașovului bisericii de acolo 19 jugere pământ comasat.

Ecaterina Marinoviciu din Reghin bisericii din Potoc 500 fl.

George Bota din Răhau bisericii din Cacova Sebeșului 100 fl.

Chirilă Troncheș întraga sa avere, peste 5000 fl. bisericii din Trâmboiește.

Ioan cav. de Pușcariu bisericii din Sohodol, intravilan de 1000⁰.

Dimitrie Manoviciu bisericii din Cărpinișul Abrudului o realitate de însemnat preț pentru crearea unei fundațiuni de stipendii la tinerii din Munții apuseni.

Sim. Hogiu mai multe darcele de pământ bisericii din B. Joseni.

Florea Părău mai multe parcele bisericii din Moșna.

3. Cu privire la afacerile exactorale avem onoare a subțerne aici sub C) conspectul despre numărul rațiociniilor din anii 1888—1896 inclusive, din care se face evident, cari sunt cu absolutoriu, cari în stadiul de revisiune s'au încheiat cu 31 Martiu 1897, și sub D) conspectul despre stadiul rațiociniilor din protopresbiterate, despre fondurile și fundațiunile administrate de epitropiile protopresbiterale și de alte corporațiuni bisericesci, încheiat asemenea cu datul sus provocat. Observăm, că și în anul 1896 s'au somat oficiile protopresbiterale peste tot precum și în cazuri speciale, ca să stăruiască la comunele bisericesci pentru subșternerea regulată a rațiociniilor; deși nu pe deplin satisfăcătoriu, totuși se constată față de anii precedenți un progres în subșternerea rațiociniilor, afară de protopresbiteratele Avrig, Deva, Făgăraș, Geogiu II., Hațeg, Mediaș, Mercurea și Turda, din cari protopresbiterate foarte puține rațiocinii s'au subșternut.

4. Depozite mai însemnate date de comunele bisericesci în administrarea acestui consistoriu au intrat în anul expirat: Caila 600 fl., Feneș 1600 fl., Livezeni 800 florini, Trâmboiește 1000 fl. și Zdrăpți 2000 fl., cu totul 6000 fl. Depozitele au fost cu finea anului 1895 în suma rotundă de 140.000 fl. v. a., și cu finea anului 1896 aproape 150.000 floreni, calculate fiind și interesele.

5. În cauze de comasare a hotarelor, segregare a pădurilor și a pășunilor, precum și în diferite procese particulare ale bisericilor s'a dat acestora înviațiunile de lipsă; și în multe procese de natura arătată și în speciale procese a intervenit însuși consistoriul prin fiscalul său, pentru apărarea drepturilor respectivelor comune improcusate.

6. Referitoriu la rațiociniile tipografiei la stadiul proceselor, la restituirea anticipațiilor, la fundațiunea „Ioan Popescu”, și la alte obiecte mai importante se subștern rapoarte separate; și ce privește fundațiunea „Ispas și Dr. Absolon Todea” notificăm Venerabilului sinod, că din această fundațiune s'a votat deja stipendiul amăsurat testamentului și literilor fundaționale.

Rugăm deci pe Venerabilul sinod a lua spre știință acest raport, a da îndemnisare pentru supererogatele și cu referență la concludul din 3/15 Aprilie 1896 Nr. 47 sin. a dispune cele ce va afla necesari.

Sibiiu, din ședința senatului epitropesc, ținută la 5 Aprilie 1897.

Consistoriul archidieceșan.

Dr. H. Pușcariu,
archim., vicariu arhiepiscopesc.

Dr. Elie Cristea,
secretariu

Din public. *)

Mulțămită publică.

Comitetul și epitropia parochială din Lelese prin acesta cu profund respect și recunoștința vine și pe acesta cale a aduce profunđa sa mulțămită și recunoștință Prea Onoratei direcțiuni a institutului de credit și economii „Corvineana” din Hunedóra, pentru ajutorul prestat bisericii noastre din Lelese în suma de 13 fl. 82 cr., scris: treisprezece floreni 82 cr. v. a., votat prin adunarea sa generală cu încheierea bilanțului pro 1896.

Primescă harnicii și vrednicii conducători ai sus lăudatului institut pe lângă profunđa noastră mulțămită și recunoștință, nu numai simpatia noastră, ci a întreg cercului Hunedórei, în a cărui centru se află, încrederea și sprijinul nu numai material ci și moral, vădând un astfel de institut, tiner și viguros, împărțindu-și profitul curat spre scopuri filantropice, cum s'a făcut și în adunarea sus menționată.

Le poftim pe lângă mulțămită și ca mulți fericiti ani să prospereze și înainteze în scopurile Domnieilor, vrednice de lăudat și de imitat.

Din ședința comitetului parochial gr. ort. din Lelese, la 25 Martiu 1897.

Ambrosiu Mușia,
paroch președinte.

*) Pentru cele publicate în rubrica această redacțiunea nu este responsabilă.

Sz. 1781/897 plg.

[60] 3—3

Hirdetmény.

Bongárd község (Szeben megye) határának általános tagosítása iránti ügyben a megengedhetőség kérdésében hozott ítélet jogerőre emelkedvén, az 1893. évi január hó 3-án 356. I. M. sz. a. kiadot utasítás 61. §-sa alapján ezennel közlésem, hogy a jelzett tagosítás előmunkálatai megkezdése, jelesen:

1. az érdekelt felek képviselőtének rendezése.

2. a működő mérnök megválasztása.

3. a költség előirányzat elkészítése iránt tárgyalási határnapul **1897 évi május hó 17-dik esetleg** követő napját minden nap d. e. 9 órakor a Bongárdi községi irodába kitűzőm, melyre mindazok, kik a tagosítás

tárgya iránt tulajdoni ezimen érdekeltek, azzal idézgetnek meg, hogy elmaradásuk a tárgyalás megtartását akadályozni nem fogja.

Egyuttal azon birtokrendezési mérnökök, kik a működő mérnöki teendőket el vállalni szándékoznak, felhivatnak a szerződési pontozatok előterjesztése mellett, ajánlataiknak a kitűzőt határnapig alólirhoz, vagy az érdekelt felekhez leendő beadására.

Megemlítetük, hogy Bongárd község határa 1758 holdnyi területet foglal magában, melyből 800 hold erdő és legelő.

A nagyszebeni kir. törvényszék nevében.

Nagyszeben, 1897. évi Aprilis 20

Mihály Dezső,
k. t. székibíró.

Nr. 196/897

[57] 3—3

CONCURS.

Pe baza părintescii ordinațiuni consistoriale din 18 Martie 1897 Nr. 2031 Bis. și în sensul concludului sinodului parochial din 8 Martiu 1892 prin acesta se scrie concurs pentru ocuparea postului de capelan lângă neputinciosul paroch Ioan Eft. Popovici din Țințari, protopresbiteratul Brașovului, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”-

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: jumătate din toate venitele sistemate ale unei parochii de clasa a II-a.

Reflecțiuni la acest post au a-și așterne petițiunile lor instruite conform legilor în vigoare la oficiul protopresbiteral subscris până la termenul deșfpt.

Brașov, în 6 Aprilie 1897.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Brașovului în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Ioan Petric,
protopresbiter.

Audiți, vedeți și vă mirați!

Sensațiune!

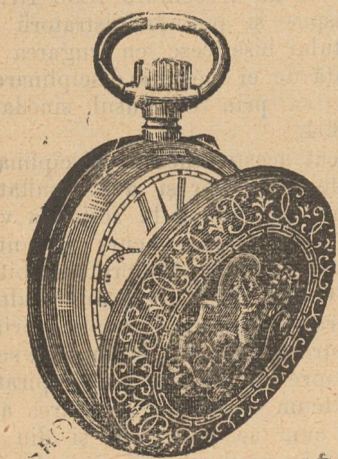
Fac prețuri necrețut de ieftine la această

desfacere finală

de orologe veritabile de Genf cu mecanism de precisiune

și garanție pe 5 ani.

I orologiu remontoir de goldină cu capacuri admirabile, gravate ori lucii, în nimica deosebit de cele de aur veritabil, cu un lanț frumos de goldină și regulat punctual, mai înainte fl. 10.—, acum a fl. 5.75 cu garanție de 5 ani. I orologiu remontoir de argint, cu capac dublu, de argint veritabil de 13 unci, cu mecanism de precisiune și garanție pe 5 ani, cu un elegant lanț aurit, mai înainte floreni 18.— acum fl. 9.—. I orologiu remontoir, Prince of Wales, de argint veritabil cu capac dublu, 15 rubini, mecanism de precisiune și garanție pe 5 ani, cu lanț elegant, mai înainte fl. 20.— acum fl. 11.—. I orologiu anker de argint veritabil de 14 unci, aurit în foc, cu mecanism de precisiune și garanție pe 5 ani, cu un elegant lanț lung, ori scurt, mai înainte fl. 18.— acum fl. 11.—. I orologiu remontoir pentru dame, de aur cu mecanism de precisiune și garanție pe 5 ani, cu lanț elegant aurit, mai înainte fl. 22.—, acum fl. 15.—. I orologiu remontoir de aur pentru domni, cu mecanism de precisiune și garanție pe 5 ani, mai înainte fl. 55.—, acum fl. 35.—. I inel de aur cu sigil pentru domni sau dame, fazonul cel mai nou, din aur de 14 carate probat din oficiu, cu petra roșie, verde, albastră sau albă, după plăcere a fl. 5.—, 6.—, 7.—, 8.—, 10.—. I inel de aur cu diamant veritabil probat din oficiu a fl. 12.—, 15.—.

Ne rugăm pentru binevoitoare comande cât mai grabnice. Ori-ce comandă se execută tot atât de conscientios, ca și când cumpărătorul însuși ar fi de față.

Obiectele neconvenabile se schimbă ori se retrimite banii.

P. FROMM,

orologe și giuvaere

VIENA, II. Obere Donaustrasse 107.

[50] 5—6

Mare prăvălie
de
băcănie, candite, delicatose, bumbacuri etc.
a societății comerciale

„CONCORDIA”

Str. Măcelarilor Nr. 20. Strada Baier Nr. 1.
Edificiul „Albinei”.
Vândare în mare și mic.

Tote articolele aparținătoare sferei de băcănie, delicatose, candite și bumbacuri se pot procura cu prețurile cele mai moderate și în calitatea cea mai bună, la societatea „Concordia”.

Prăvălia noastră arangiată după recerințele moderne, numeroșele localități ce ne stau la dispoziție, precum și importul direct de mărfuri, ne pun în plăcuta poziție de a corăspunde tuturor așteptărilor.

În special recomandăm Onor. public următoarele articole: Cafea, prospătă de diferite soiuri, Zahar raff. I-a, Stafide, Migdale, Mazere, Linte, Orez, Piper, Cuișore, Șafran francez, Thee, făină de toți numerii, Orange, Masline, Icre negre și roșii Șuncă, Salamă, Pesci marinați (Aalfisch, heringi, ruși), brânze prospete, Liqueuri (E. Lichtwitz & Co.) Rum, Cognac.

Vinars curat de drojdii. — Vinars curat de prune.
Oțet de vin veritabil.
Vinuri curate și tot felul de ape minerale.
Fructe sudice, Oleiuri, Lumini, Săpunuri, Petroleu etc.
diferite semințe agronomice plombate și scutite de rocoimă cu prețuri foarte favorabile.

Din despărțământul de textile recomandăm următoarele: Bumbacuri de țesut, Bumbacuri franțozești veritabile (Marca D. M. & C.) albe și de diferite colori, Păr (Haras) berecă, Mătăsuri de cusut în diferite colori, etc.

Așteptând numeroșele comande ale Mult On. public și promițând serviciu prompt,

semnăm cu totă stima:
„Concordia”,
societate comercială pe acții.

[59] 2